

НИ СЪ НЕИЗВЕСТНОСТЬ МИНУТИ И ЧАСОВЕ ОТЪ НАШИТЕ башци и майки, когато всѣки моментъ сѫ очаквали да загърмятъ топоветъ и бѫде предаденъ на палежъ и сечъ града, е осстаналъ паметевъ престъ цѣлия имъ животъ.

... Никога, никога въма да забравя възъ, пише по тоя случай, въ своите въспоменателни бележки, Сава Мутафовъ, вълшебния зовъ на военната тржба, що ни стгесна въ него моментъ, за да ни хвърли отново въ бездните на страха! Той долете отъ къмъ лагера на войската, която призоваваше на оръжие. Въ единъ мигъ тишината биде нарушена. Чуваха се бързи и сърдечни команди. Войската се задвижи изъ улиците, а следъ нея и мѣстните въоружени турци. Задрънкаха и кола нѣкакви. — Свѣрши се вече! ей сега ще започне бомбандировката и клането, си помислихме ние, окончателно поравени отъ страха!. И дълго време вие очаквахме сигналътъ, но никакътъ гърмежъ. Полека лека шумътъ почна да се отдалечава татъкъ нѣкъде извънъ града. Улаците отново утихнаха.

Съ пристигането си още Фазлъ Паша, както казахме по горе, е започналъ да арестува почти наредъ по-първите граждани. — Седналъ на столъ въ чаршията предъ дюкяна на Хаджи Стефанъ, баобиколентъ отъ свитата си и отъ първенеците турци, Фазлъ паша се любуваше, когато почти край него ирекарваша десетки арестувани българи, за да ги откаратъ въ Конака". — П. Пешевъ. Арестувани били: Иванъ х. Ангеловъ, Свещеникъ Маринъ Софрониевъ, Иванъ Цачевъ, Хаджи Колю Коновъ, Хаджи Хубанъ, Гатю Кънчевъ, Георги Драгошановъ, Минче Златевъ, М. Чолаковъ, Митю Войводата, учителя Захари Даскаловъ, а тъй сѫщо и членоветъ отъ мезлича: Христо Спирдовъ и Петко Гаячевъ. Арестуванъ е билъ и П. Пешевъ, по-малкия братъ на арестувания по рано и изпратенъ въ Търново Стефанъ Пешевъ, Докарани и арестувани били сѫщо въ града заедно съ учителитъ и свещеницитъ и почти всички по-будни селяни отъ селата: Гжбени, Батошово, Кръвенкъ и Ново-село.

На другия ден сутринъта всички били изпратени въ Търново — едини, по първите, пеша и оковани въ вериги, а другите натоварени на каруци. Цѣлия арестански квартъ билъ конвоиранъ отъ единъ тaborъ (дружина) войска, начело съ единъ майоръ.

Затворниците пристигнали въ Търново привечеръ при любопитното стечание на много народъ. — Край града сѣзохме всичка отъ каруците и бидохме строени въ нѣколко реда. Най-напредъ тръгнаха селските свещеници. Предъ тѣхъ носѣха хоругви, взети отъ църквата въ с. Гжбени, ужъ като зловеща възстановически знамена. Улиците на града Търново чакъ до конака, кѫдето ни караха,